

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3922

av **Johanna Jönsson (C)**

med anledning av skr. 2017/18:33 Riksrevisionens rapport om kommunersättningar för migration och integration

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer av schabloniserade bidrag till kommunerna utan ansökningskrav och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har granskat det statliga systemet för ersättning till kommuner inom migrations- och integrationsområdet. Staten ersätter kommunerna för kostnader för mottagande av asylsökande och nyanlända genom ett stort antal olika ersättningar, som också ökat kraftigt i storlek. Vad Riksrevisionen har granskat är om staten har utformat ersättningssystemet så att kommunernas ekonomiska och planeringsmässiga förutsättningar är på plats.

Riksrevisionen konstaterar att det finns förutsättningar för att förbättra systemen och riktar ett antal uppmaningar till regeringen respektive Migrationsverket. Regeringen bör förtydliga vilka principer som ska gälla för kostnadsfördelningen, systematiskt följa upp kommunernas faktiska kostnader och se över avvägningen mellan träffsäkerhet och enkelhet för att förenkla även de delar av ersättningssystemet som inte omfattar ensamkommande. Riksrevisionen menar att schablonersättningar bör användas i så hög utsträckning som möjligt, och flera andra ersättningar kan tas bort. Ansökningsförfarandet bör tillämpas i mindre utsträckning.

Regeringen svarar på skrivelsen med att schablonisering av ersättningar för ensamkommande redan har ägt rum, och att ytterligare översyn av förändringar i ersättningssystemens utformning ska komma när Mottagandeutredningen presenterat sitt slutbetänkande.

Centerpartiet delar Riksrevisionens syn på att ansökningsförfaranden bör minimeras och att ersättningssystemen behöver ses över bredare. Här invänder inte heller regeringen. Men vi ser behov av betydligt större reformer av mottagandet och etableringen, och vill se ett större ansvar – med tillhörande finansiering – flyttas till kommunerna.

Första linjen i asylmottagandet är just Sveriges kommuner. Det är på asylboenden, i familjehem, på förskolor och grundskolor, sfi, vårdcentraler och HVB-hem mottagandet sker i praktiken. Många kommuner och landsting har en pressad situation och kämpar mot kostnadsökningar, stelbenta regler och fyrkantiga byråkratier för att kunna uppfylla vad som förväntas och krävs av dem.

Landets kommuner behöver en större långsiktighet i sitt arbete. Därför vill Centerpartiet att etableringsreformen dras tillbaka samtidigt som kommunerna övertar uppdraget att ta emot asylsökande. Syftet är att man redan från asylansökan ska kommunplaceras. Under asyltiden ska man då också kunna initiera etableringen lokalt. På detta sätt kan kommunerna skaffa sig ett inflytande över anläggningsboendena som man hittills inte haft. Behovet av en bättre dialog mellan myndigheter och kommuner är alltfjämt stort.

Migrationsverkets roll bör också renodlas till att omfatta asylprocessen, samt till att utöva tillsyn för att upprätthålla kvaliteten i mottagandet. På så vis skapas förutsättningar för att korta Migrationsverkets handläggningstider och stärka kompetensen hos handläggarna. Ersättningen till kommunerna måste givetvis utformas så att den täcker kostnaderna för kommunsektorns åtaganden. Migrationsverkets roll som tillsynsmyndighet ska dock innebära att brister i mottagandet medför åtgärder och att ersättningen kan sänkas för den kommun som inte levt upp till sitt ansvar. Till detta hör att tydliga krav på kvalitet och tillgång till sysselsättning, såsom utbildning eller praktik, ska ställas när asylboenden upphandlas.

Etableringsreformen, som flyttade ansvaret för nyanländas etablering i Sverige från kommunerna till Arbetsförmedlingen, har inte lett till de förbättringar som var syftet. Trots högre kostnader har andelen i arbete inte ökat. Etableringen på arbetsmarknaden är på en fortsatt låg nivå. Arbetsförmedlingens misslyckande gör det nödvändigt att återigen ge kommunerna ansvaret för de nyanländas etablering. Därför föreslår Centerpartiet att etableringsreformen dras tillbaka och att kommunerna får ansvaret för etableringen. Givetvis ska statens kostnader inte lämpas över på kommunerna, utan kostnaderna för nyanlända ska fortsatt täckas.

För att mer av schabloniseringar ska få ett reellt genomslag måste också regelbördan för kommuner ses över. Det är på asylboenden, i familjehem, på förskolor och grundskolor, sfi, vårdcentraler, HVB-hem, komvux och jobbtorg, och mycket mer, som mottagandet och etableringen sker i praktiken. Kommunerna måste få ett utrymme att utforma detta på bästa sätt. Regeringen borde brett se över vilka regler, krav och belastningar för kommunerna som kan minskas.

Johanna Jönsson (C)